

Komunikat z 294. posiedzenia Komisji Nadzoru Finansowego w dniu 23 lutego 2016 r.

23 lutego 2016 r.

1. W dwieście dziewięćdziesiątym czwartym posiedzeniu Komisji Nadzoru Finansowego (KNF) wzięli udział:

- Pan Andrzej Jakubiak – Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego,
- Pan Wojciech Kwaśniak – Zastępca Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego,
- Pan Jacek Bartkiewicz – Członek Zarządu Narodowego Banku Polskiego,
- Pan Piotr Nowak – Przedstawiciel Ministra Finansów,
- Pan Zdzisław Sokal – Przedstawiciel Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej¹.

4. KNF jednogłośnie nałożyła na **Platynowe Inwestycje SA** karę pieniężną w wysokości 200 tysięcy złotych na podstawie art. 96 ust. 1 pkt 1 ustawy o ofercie wobec stwierdzenia, że spółka:

- naruszyła art. 56 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy o ofercie w zw. z § 84 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (dalej „Rozporządzenie”) w zw. z art. 32 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (dalej „ustawa o rachunkowości”) w zw. z art. 32 ust. 2 w zw. z art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości oraz art. 33 ust. 1 w zw. z art. 32 ust. 3 w zw. z art. 32 ust. 2 w zw. z art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości, poprzez obniżenie stawek amortyzacyjnych dla celów księgowych, nieuwzględniające okresu ekonomicznej użyteczności, w skróconym śródrocznym sprawozdaniu finansowym emitenta za I półrocze roku 2010, w sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy 2010, w skróconym śródrocznym sprawozdaniu finansowym za I półrocze roku 2011, w sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy 2011 oraz w skróconym śródrocznym sprawozdaniu finansowym za I półrocze roku 2012,
- naruszyła art. 56 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy o ofercie w zw. z § 84 ust. 1 Rozporządzenia w zw. z art. 28 ust. 1 pkt 1 w zw. z ust. 7 ustawy o rachunkowości poprzez niedokonanie oceny utraty wartości środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych w skróconym śródrocznym sprawozdaniu finansowym za I półrocze roku 2011 oraz za I półrocze roku 2012,
- naruszyła art. 56 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy o ofercie w zw. z § 84 ust. 1 Rozporządzenia w zw. z art. 28 ust. 1 pkt 6 w zw. z ust. 4 ustawy o rachunkowości poprzez powiększenie wartości towarów, tj. lokali nabytych w celu dalszej odsprzedaży, o koszty nie związane bezpośrednio z ich zakupem, w skróconym śródrocznym sprawozdaniu finansowym za I półrocze roku 2011, w sprawozdaniu finansowym za rok 2011 i w skróconym śródrocznym sprawozdaniu finansowym za I półrocze roku 2012,
- naruszyła art. 56 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy o ofercie w zw. z § 84 ust. 1 Rozporządzenia w zw. z art. 39 ust. 1 ustawy o rachunkowości poprzez ujęcie kosztów reklamy ubiegłych okresów sprawozdawczych w rozliczeniach międzyokresowych czynnych, w skróconym śródrocznym sprawozdaniu finansowym za I półrocze roku 2011, w sprawozdaniu finansowym za rok 2011 i w skróconym śródrocznym sprawozdaniu finansowym za I półrocze roku 2012.

KNF podkreśla, że do podstawowych, a zarazem kluczowych obowiązków emitentów należy przekazywanie KNF, spółce prowadzącej rynek regulowany i do publicznej wiadomości raportów okresowych. Prezentują one bowiem kompleksowy obraz emitenta i są źródłem wiarygodnych danych na temat jego sytuacji finansowej.

Sporządzając sprawozdania finansowe za okresy sprawozdawcze w latach 2010 – 2012, spółka stosowała przepisy ustawy o rachunkowości (z dniem 1 stycznia 2013 r. spółka zaczęła stosować MSR). Ustawa ta nakazuje okresową weryfikację przyjętych stawek amortyzacyjnych, w celu sprawdzenia, czy stawki te odpowiadają okresom ekonomicznej użyteczności środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

W roku 2010 spółka dokonała zmiany wysokości stawek dla wszystkich znaczących środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych. Stawki amortyzacyjne środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, stosowane przez spółkę przed obniżeniem, odpowiadały okresowi efektywnej użyteczności gospodarczej tych aktywów. Stawki te ustalone były na poziomie stawek zawartych w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych i stosowane przez kolejne lata w sposób ciągły aż do końca roku 2009. Począwszy od sprawozdania finansowego za I półrocze roku 2010, stawki amortyzacyjne zostały obniżone w niektórych przypadkach aż do wysokości 1 % (z 30 %) lub nawet 0,1 % (z 5 %). W skrajnych przypadkach okres umarzania danego składnika aktywów określono nawet na 1000 lat.

Informacja o zastosowaniu obniżonych stawek amortyzacyjnych znalazła się po raz pierwszy w sprawozdaniu finansowym za I półrocze roku 2010, opublikowanym w dniu 31 sierpnia 2010 r. W I półroczu roku 2010, amortyzacja wyniosła 43 620,56 zł, natomiast gdyby nie dokonano wyżej wymienionych zmian, amortyzacja wyniosłaby 407,4 tys. zł. Zmiana ta znalazła bezpośrednie odzwierciedlenie w wyniku finansowym netto, który byłby ujemny i wyniósłby -66,1 tys. zł, gdyby nie dokonano zmiany, zaś ostatecznie zaprezentowany przez spółkę wynik netto był dodatni i wyniósł 222 734 zł.

Obniżone stawki amortyzacyjne znaczących środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych zastosowane zostały także w kolejnych sprawozdaniach finansowych: w sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy 2010, w skróconym śródrocznym sprawozdaniu finansowym za I półrocze roku 2011, w sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy 2011, w skróconym śródrocznym sprawozdaniu finansowym za I półrocze roku 2012 oraz w sprawozdaniu finansowym za rok 2012. Spółka informowała o dokonanej obniżeniu oraz wykazywała wpływ tej zmiany na wynik finansowy, jednak prezentowany przez nią wynik finansowy uwzględniał dokonaną zmianę (każdorazowo był wyższy niż gdyby stawki amortyzacyjne nie zostały obniżone). Opinie z badania (oraz odpowiednio raporty z przeglądu) sprawozdań finansowych, dokonane przez trzy niezależne podmioty uprawnione do badania sprawozdań finansowych spółki, zawierały zastrzeżenie dotyczące dokonanej zmiany stawek amortyzacyjnej, jako nieuzasadnionej.

Ponadto Komisja stwierdziła, że spółka nie dokonała oceny utraty wartości środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych w skróconym sprawozdaniu finansowym za I półrocze roku 2011 i 2012. W ramach wartości niematerialnych i prawnych wykazywane były prawa autorskie i wydawnicze, które wykorzystywane były w prowadzonej przez spółkę działalności wydawniczej. Działalność ta została zaniechana przez spółkę w 2010 r., zatem wartość ekonomiczna powyższych praw mogła znacząco odbiegać od ich wartości księgowej. Spółka powinna była zatem przeprowadzić ocenę utraty wartości tych składników majątku w celu potwierdzenia, że składniki te są użyteczne i mogą być wykorzystywane w przyszłości. W związku z nieprzeprowadzeniem tej oceny, niemożliwe było oszacowanie ewentualnej wartości odpisu aktualizującego, przy czym aktywa te stanowiły istotną część sumy bilansowej.

Komisja pragnie zwrócić uwagę emitentów, że określenie „nie rzadziej niż na dzień bilansowy” zamieszczone w art. 28 ust. 1 ustawy o rachunkowości oznacza, że spółka jest zobowiązana do wyceny aktywów i pasywów na każdy dzień bilansowy, co należy rozumieć jako dzień, na który sporządzane jest sprawozdanie finansowe. Zgodnie bowiem z art. 3 ust. 1 pkt 10 ustawy o rachunkowości, dniem bilansowym jest dzień, na który jednostka sporządza sprawozdanie finansowe. Dniem bilansowym jest zarówno ostatni dzień roku obrotowego, na który zamyka się księgi rachunkowe (art. 12 ust. 2 pkt 1 ustawy o rachunkowości) jak i każdy inny dzień, na który sporządzane jest sprawozdanie finansowe. W związku z powyższym, spółka obowiązana była do dokonania oceny utraty wartości środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych w skróconym sprawozdaniu finansowym za I półrocze roku 2011 (na dzień 30 czerwca 2011 r.) oraz za I półrocze roku 2012 (na dzień 30 czerwca 2012 r.).

Ponadto, w skróconym śródrocznym sprawozdaniu finansowym za I półrocze roku 2011, w sprawozdaniu finansowym za rok 2011 oraz w skróconym śródrocznym sprawozdaniu finansowym za I półrocze roku 2012 spółka powiększyła wartość towarów, do których zaliczane są lokale nabyte w celu dalszej odsprzedaży, o koszty nie związane bezpośrednio z ich zakupem, tj. głównie koszty reklamy, koszty ubezpieczenia, opłaty i prowizje bankowe związane z pozyskiwaniem kredytów.

Zgodnie z ogólną zasadą wyceny aktywów i pasywów, określoną w art. 28 ust. 1 ustawy o rachunkowości, towary wycenia się według cen nabycia nie wyższych od ceny ich sprzedaży netto na dzień bilansowy. Definicję ceny nabycia zawiera z kolei art. 28 ust. 2 ustawy o rachunkowości – w analizowanym przypadku ceną tą jest cena zakupu składnika aktywów powiększona o koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika aktywów do stanu zdatnego do używania lub wprowadzenia do obrotu. Koszty związane z posiadaniem towarów, takie jak ubezpieczenia, nie spełniają definicji ceny nabycia, są to bowiem koszty związane z posiadaniem nieruchomości, nie zaś z zakupem i przystosowaniem składnika aktywów do stanu zdatnego do używania lub wprowadzenia do obrotu. Podobnie, do ceny nabycia nie należy wliczać kosztów reklamy

ponoszonych w celu zbycia towarów – są to koszty sprzedaży. Z reguły przypisanie kosztu reklamy w sposób bezpośredni do konkretnego lokalu jest praktycznie niemożliwe. Koszty te powinny być odniesione w ciężar rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Ponadto, wśród aktywowanych kosztów reklamy w skróconym śródrocznym sprawozdaniu finansowym za I półrocze roku 2011, w sprawozdaniu rocznym za rok 2011 i w skróconym śródrocznym sprawozdaniu finansowym za I półrocze roku 2012 dominującą pozycję stanowiły wydatki na opracowanie tekstów reklamowych, materiału fotograficznego do reklam, ogłoszeń sprzedażowych oraz na usługi doradcze związane z reklamą lokali. Były to usługi, które na dzień bilansowy zostały już wykonane, a nie z góry opłacone koszty przyszłych świadczeń, które nastąpią w przyszłych okresach sprawozdawczych. Zatem koszty te nie powinny zostać ujęte w ramach czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów. Zdaniem Komisji, koszty działalności promocyjnej i reklamowej, mimo że zostały poniesione w celu osiągnięcia przyszłych korzyści ekonomicznych w postaci przychodów ze sprzedaży, nie spełniają definicji aktywa i powinny być ujęte w ciężar rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Komisja wskazuje, że w przeprowadzonym postępowaniu administracyjnym ponad wszelką wątpliwość stwierdzono, że we wskazanych powyżej sprawozdaniach finansowych spółka dokonała ujawnień niezgodnych z przepisami ustawy o rachunkowości, co stanowiło naruszenie art. 56 ustawy o ofercie. Zdaniem Komisji, opisane naruszenia miały charakter istotny. Komisja stoi na stanowisku, że emitenci powinni wykazywać dbałość o poprawność i rzetelność danych prezentowanych w sprawozdaniach finansowych, które są jednym z najistotniejszych źródeł informacji o spółce oraz stanowić mogą podstawę decyzji inwestycyjnych. Komisja podkreśla, iż przede wszystkim dokonana przez spółkę niezasadna zmiana stawek amortyzacyjnych, uznana za niezgodną z przepisami ustawy o rachunkowości, była zmianą na tyle istotną, że w znacznym stopniu wpływała na wykazany wynik finansowy spółki.